

են խորին յարգանքով և նրանցից որևէ ուտ կամ ճիւղ կտրելը շատ ծանր մեղք են համարում իրենց համար: Ինձ այնպէս է թւում, որ Ուտիացոց աշխարհի այժմեան ազգարնակութեան նախնիքները՝ իբրև Աստուած պաշտելիս են եղել ի միջի այլոց՝ նաև հաստարմատ և դարաւոր ծառերը: Տողերիս գրողի հայրական այգում կայ շատ հին դարերից բուսած՝ շագանակի մի անագին ծառ, որի հաստութիւնը երեք տղամարդի գրկահասից աւելի է: Աւանդաբար պատմում են, որ այդ հսկայ ծառի բուսած տեղում անհաւատ լեոնականները չարչարել են ս. Եղիշէ Առաքեալի աշակերտներից մէկին, ուր՝ միւսոյն տեղում, իբրև նշան տնկել են շագանակի մի ծառ, որի առատ պտուղներից մի հատ քաղել ոչ ոք չի համարձակուում, վասնզի նրան սուրբ և անձեռնմխելի է համարում տեղական ժողովուրդը: Այդ հըսկայ ծառի տակը երբմն ուխտ էին գալիս իմ մանկութեանս ատեն, խունկ ու մոմ էին վառում և մատաղ էին անում: Մինչև ցարդ այդ վիթխարի ծառի անագին քանակութեամբ պտուղները ազոաններն ու կաշաղակներն են ուտում: Անձանօթ այցելուն, այս ու այն հայոց և թրքաբնակ գիւղերի մօտ, եթէ թաւոտ ու հաստարմատ անտառակներ տեսնի, անկասկած պիտի իմանայ, որ դրանք գիւղական գերեզմանատներն է, որոնց գեղեցիկ ծառերը սուրբ են համարուում ժողովրդի աչքում: Նիժ գիւղի հիւսիսային կողմը, Նուխու ճանապարհի վրայ, հսկայ ծառերով պատած մի խիտ անտառ կայ, որ հին հեթանո-